

LUNDS UNIVERSITET

Språk- och litteraturcentrum

EXAMENSARBETE

Författarskolan Ht 2012

Hanna Nyberg

Chroons gata 4

235 37 Vellinge

073-0669454

hanna.nyberg.208@student.lu.se

Ungdomens tid är nu

Ett försök till reflektion

Handledare: Maria Küchen

Språk- och litteraturcentrum

Innehåll

1 Inledning 4

2 Skrivprocessen och manusets framväxt 4

2.1 Varför skriver jag? 4

2.2 Processen, bryter ner den steg för steg 4

2.3 Andra saker som jag gör 7

3 Teoretiska och praktiska kunskaper jag har tillägnat mig 7

3.1 Vad regelbundet skrivande har gett mig 7

3.2 Skriva dåligt 7

3.3 Att planera 8

3.4 Rädd att skriva 8

3.5 Allt hänger på mig 8

3.6 Känna sig själv 8

3.7 Framtiden 9

4 Berättarteknik och stil 9

4.1 Epikens basenheter 9

4.1.1 Karaktärerna och perspektivet 9

4.1.2 Tiden 10

4.1.3 Platsen 10

4.1.4 Handlingen 10

4.1.4.1. Vad jag ville göra 11

4.1.4.2. Det är inte kärlekshistorien med en pojke som är huvudsaken 11

4.1.5 Vems verklighet? 11

4.2 Komposition 11

4.3 Framställningsform 12

4.3.1 Tempus 12

4.3.2 Perspektivets fördelar 12

4.3.3 Dialogen 13

4.4 Språk och stil 14

4.4.1 Vad jag ville uppnå 14

4.4.2 Vad det blev 14

5 Vidare då? 14

6 Respons, handledning och textsamtal – hur har de påverkat? 14

7 Sammanfattning 15

Litteratur 16

1. Inledning

Det här är en reflekterande text om mitt bokprojekt, med arbetstiteln *Kulisser*. Det är en ungdomsroman som riktar sig främst till tjejer i början av tonåren och uppåt.

Stilmässigt passar den in i den moderna svenska ungdomsboksutgivningen av kvinnliga författare, exempelvis Johanna Lindbäck, Sofia Nordin, Lisa Bjärbo, Sanne Näsling, Sara Ohlsson och Jenny Jägerfeld, vars böcker karaktäriseras av ett tidstypiskt ungdomligt språk med vissa poetiska inslag. Dock har jag främst inspirerats av tre verk: *Oppositionspartiet* av Gun-Britt Sundström, *Prep* av Curtis Sittenfeld och *Prom* av Laurie Halse Anderson.

Huvudpersonen Maria är arton år och går sista året på gymnasiet. Vid bokens början lever hon i en intensiv, närmast symbiotisk, vänskap med tre andra tjejer. Under berättelsens gång börjar hon sy åt ett skolspex för att imponera på killen hon är kär i, och detta leder till att hon hittar en egen identitet utanför gruppen av tjejer.

2. Skrivprocessen och manusets framväxt

2.1. Varför skriver jag?

Jag såg Att Skriva En Bok som en rebus som gick att knäcka. Det var en utmaning som fanns kvar och kändes svår (när jag redan hade högsta betyg i skolan). Något som jag verkligen *inte* kunde. Är det ett sämre skäl än andras? Vet inte. Vad jag vet nu när jag skriver är att jag tycker att det är OTROLIGT ROLIGT, på ett sätt som jag inte kunde föreställa mig. Och jag skriver för att jag älskar att läsa. För att läsandet är det bästa i världen, min första kärlek, det som uppslukar mig helt.

2.2. Processen, bryter ner den steg för steg

Våren innan jag började på Författarskolan läste jag två distanskurser i kreativt skrivande. På dessa upptäckte jag att det blir lättare om jag planerar vad som ska hända i texten innan jag sätter mig ner och skriver. Då känns det inte lika oöverstigligt och mer som om jag vet vart jag är på väg, i stället för att det känns som om jag slösar bort mitt liv och att det jag gör saknar mening.

På sommaren läste jag ytterligare en skrivarkurs, som fokuserade på hur man skriver dramatiskt som för film. Jag använde kursen till att planera handlingen i den bok som jag tänkte skriva på Författarskolan. Jag har inte tittat på dessa dokument sedan kursen slutade, och det mesta glömde jag bort, men jag tror att det bidrog till att jag redan tidigt på Författarskolan hade en tydlig bild av vad det var jag ville skulle hända i boken och kunde börja skriva på mitt manus direkt. Utan detta hade jag kanske inte kommit lika långt mot en färdigskriven bok, jämfört med där jag befinner mig idag i processen.

När jag ser tillbaka inser jag att jag har jobbat väldigt strukturerat med mitt manus, men det var aldrig en uttalad plan utan bara något som blev. Jag behövde börja någonstans, och jag började genom att lista upp vad jag visste skulle hända i boken. Jag gjorde en numrerad lista på allt jag ville ha med i boken, stora som små saker. Jag flyttade runt punkterna tills jag var nöjd med ordningen. Jag fick kämpa för att fylla ut listan, tills jag hade något som jag tyckte var tillräckligt för att kunna börja skriva (kanske tjugo punkter).

Trots att jag hade en känsla av att dessa punkter omöjligt kunde räcka särskilt långt började jag skriva. De gav fler sidor än jag trodde att de skulle göra. Varje punkt blev ett kapitel, i princip. Senare har jag naturligtvis lagt in fler händelser och ökat betydelsen av vissa saker som var perifera i början, men jag har inte behövt lägga till särskilt många fler scener än de jag listade upp från början. Jag jobbade kontinuerligt med mitt listsynopsis och uppdaterade det när jag gjorde ändringar i handlingen eller flyttade runt kapitlen. Det blev mitt stöd, en checklista. På så sätt visste jag vad jag hade gjort och vad som var kvar att fixa. Att skriva en bok, har jag upptäckt, är kaotiskt, med hopplöst många trådar att hålla ordning på. Det här arbetssättet underlättade för mig.

Så här såg en tidig version av mitt synopsis ut:

200-250 sidor

Kapitelindelning: fyndig text (inte siffror). Eventuellt datum ovanför (flera kapitel kan höra till samma datum). Stycken inom varje kapitel skilda med blankrad för enklare läsning om kapitlen är långa. Även tre stjärnor (starkare än blankrad men svagare än nytt kapitel).

Scen:

FREDAG

1. Maria sitter med sina vänner i skolcafeterian och får syn på Erik.
2. På eftermiddagen samma dag i korridoren får Maria syn på en affisch för spexet. (Hon och Johanna hånar eventet.)
3. Marias vänner peppar i skolan för utgång, fredag förmiddag.
4. På fredag kväll är de ute på en klubb där Eriks band spelar.

LÖRDAG

5. Lördag morgon, Maria brunchar med vännerna och träffar Erik och hans syster.
6. Maria webbstalkar Eriks syrra och känner sig misslyckad.

Senare blev jag mer detaljerad och satte in allt som hände på specifika dagar. Det hjälpte mig att hålla koll på händelserna och känna strukturen. Totalt utspelar sig boken över en period på fyra veckor. Jag ville komprimera tidsomfånget så mycket som det gick för att hålla tempot uppe (med tanke på genren, där böcker ofta skrivs på detta sätt), men tre-fyra veckor var så lite som jag kunde komma ner till.

I de första manusversionerna tog Marias kärlekshistoria mycket plats, helt enkelt för att det var den handlingstråden som jag började jobba med och där jag visste vad som skulle hända. Sedan har jag kontinuerligt jobbat med att väva in andra element. Marias personliga utveckling, att hon inser att hon är duktig på något (att sy) har varit väldigt viktig för mig. Detta var själva kärnan i min idé och anledningen till att jag ville skriva denna bok från början – jag ville beskriva en ung tjej som var begåvad på något. Jag har även jobbat med att beskriva hennes vänskapsrelationer – hur hon går från att leva i en fin, men samtidigt klaustrofobiskt tajt, vänskap med sitt tjejgäng, till att de splittras utan att de riktigt erkänner det, och hur Maria öppnar upp sig för andra möjligheter och lär känna dem i skolspexet, trots att detta är människor hon förut har avfärdat som töntiga och tråkiga.

Jag gjorde även långa personbeskrivningar av karaktärerna som jag glömde att återvända till när de var färdigskrivna. Möjligen mindes jag en del av vad jag skrivit i dessa. Men det är svårt att krysta fram hur karaktärerna är, tycker jag. Gillar hon färgen blå? Brysselkål? Har hon en äldre syster som har flyttat hemifrån? Lyssnar hon på dubstep? Varför då? Det funkade inte för mig. Fortfarande nu, när jag har levt med det här manuset i ett och ett halvt år, tycker

jag inte att jag känner mina karaktärer särskilt väl. Klart att jag känner Maria, min huvudkaraktär. Och hennes bästa vänner – Siri, Felicia och Johanna – vet jag ganska mycket om. Men Erik känner jag bara ytligt, så som Maria känner honom. Och Zainab i spexet, som är så viktig i boken – om henne vet jag nästan inget alls, förutom hur hon betar sig i skolan.

Fast nu, när jag beskriver det, inser jag att detta kanske inte är den fatala brist jag har trott att det är. Kanske är det så att jag känner karaktärerna så väl som Maria känner dem och inte mer? Det är kanske okej då, nästan som en Utarbetad Strategi.

Jag nådde slutet av berättelsen på våren termin två. Sen jobbade jag med att åtgärda saker som kom upp på handledarsamtalen. Jag trodde ständigt att jag var nästan-klar, och att jag snart skulle börja skriva på en ny bok. Jag har fortsatt att jobba om manuset i omgångar efter varje nytt responstillfälle. Nu är jag ganska trött på boken och tycker att det har varit en långdragen process. Att finputs texten återstår.

2.3. Andra saker som jag gör

Jag läser intervjuer med författare och författarbloggar och samlar på mig tips och råd. Jag får mycket stöd och inspiration från verksamma författares åsikter och upplevelser, något som David Morley berör i sitt förord (Morley 2007:xiii). Jag har en idébok, en anteckningsbok där jag skriver ner idéer som jag kommer på. Jag har upptäckt att ju fler idéer man ”jobbar” fram, desto lättare kommer också nya idéer spontant.

3. Teoretiska och praktiska kunskaper jag har tillägnat mig

3.1. Vad regelbundet skrivande har gett mig

Jag trodde att jag inte hade karaktär. Jag var en sådan som inte satte mig ner och skrev varje dag (jag sätter mig fortfarande inte ner och skriver varje dag). Men jag har skrivit ett projekt (alltså, en bok) från början till slut. Jag har redigerat det. Jag har låtit det vila. Jag har redigerat det igen. Skrivandet har lärt mig att ha karaktär. Morley instämmer (Morley 2007:5): *”the character of the writer is rewritten by the activity of writing and rewriting”*.

3.2. Skriva dåligt

Jag tillät mig att skriva dåligt, och det gjorde att jag kunde skriva. Det dåliga jag skrev kunde jag sedan redigera, och det var inte alltid så fruktansvärt dåligt som jag förväntade mig att det skulle vara. På så sätt kom jag framåt i texten.

3.3. Att planera

Jag måste veta vart jag ska i texten, ha ett tydligt mål och viss information om vad som ska hända på väg mot detta mål för att kunna skriva. Ibland får jag uppfattningen (på denna utbildning och ute i världen) att det är finare och bättre, mer *spontant*, att vara en sådan skrivande människa som inte planerar, i alla fall inte annat än mycket översiktligt och helst bara i huvudet. Att skriva ner stolpar på ett papper och sen göra varje stolpe till ett kapitel känns lite som att fuska. Inte lika *äkta*.

3.4. Rädd att skriva

Jag har antagit att jag är rädd för att skriva för att jag skräms av tanken på att misslyckas. I stunder av självinsikt har jag förstått att motsatsen snarare är sann – att jag är rädd för vad som händer om jag lyckas. Kanske för att jag tror att jag inte skulle kunna leva upp till denna framgång (Morley 2007:33).

3.5. Allt hänger på mig

Jag måste skriva klart boken, det är bara jag som kan, bara mig det hänger på. Detta var en fantastisk insikt. När man sitter och inte skriver. Så kan man komma på det här. Och så måste man börja igen. För annars blir det aldrig gjort. Annars kommer aldrig de där fina sakerna man drömmer om att ske. Så enkelt och krasst är det. *Bara jag kan göra det.*

3.6. Känna sig själv

Det läskiga med att skriva (äh, ni vet redan detta) är att man avslöjar sig för världen. När jag skriver det mitt hjärta högst åstundar kommer det text som är som polkarandigt fluff (med vissa mörkare stråk invävda) ur mig. Jag har förstått att jag gillar hjältedåd i vardagsmiljö, beskrivningar av vad folk äter, kvicktänkta repliker, akademiska miljöer, klänningar och tonåringar som statusklättrar. VEM ÄR JAG, SOM SKRIVER OM DET HÄR?

Jag tycker om ett bra språk, när orden sitter där de ska och jag tycker om nyskapande uttryck och klarsynta sätt att se på saker. Och jag tycker om handlingar som är upplyftande och

karaktärer som man vill bli bästa vän med och prata likadant som och böcker som man vill leva i. Bra ungdomsböcker är ofta så.

3.7. Framtiden

Jag pendlar mellan att känna mig säker på mina förmågor och ganska så duktig (jag arbetar strukturerat och ligger bra till tidsmässigt på Författarskolan) och att starkt känna att det aldrig kommer att bli någon bok och särskilt inte någon bra bok, samt att allt jag gör med mitt liv är meningslöst, varför vill jag inte skaffa mig en riktig utbildning, snart har tjugofem år (!! av mitt liv gått och vad har jag uträttat?

4. Berättarteknik och stil

4.1. Epikens basenheter

4.1.1. Karaktärerna och perspektivet

Maria är bokens huvudkaraktär. Största delen av boken berättas i tredje person, i ett perspektiv som i vissa stunder är distanserat, men i andra ligger mycket nära Maria, då man även får höra hennes tankar. Ibland används subjektmarkörer som ”tänker” och ”önskar”, men ungefär lika ofta står tankar och känslor för sig själv utan dessa markörer. Det senare främst när perspektivet redan befinner sig nära eller inuti Maria.

Viktiga bikaraktärer är de tre vännerna – Felicia, Johanna och Siri, Erik, som hon är kär i, samt Zainab från skolspeket. Dessa är relativt runda, men läsaren får aldrig ta del av deras tankar eller känslor, annat än genom handlingar och dialog. Sedan finns det ytterligare några: Andrea, Mattias, David, Jasmin och Arvid, som även de har betydelse för historiens utveckling. Marias familjemedlemmar – mamma, pappa och syster – finns med i bakgrunden. Ytterligare karaktärer som knappt beskrivs alls är skolkamrater de festar med och övriga deltagare i speket.

Invävda mellan kapitlen skrivna i tredje person finns Marias dagboksinslägg. Ofta kommenterar dessa något som har skett i föregående kapitel, som ett sätt att ge ytterligare ett perspektiv på händelserna och Marias karaktär. Ibland ersätter de ett kapitel som skulle ha saktat ner bokens tempo. Dagboksinsläggen kan också belysa sådant som inte syns i kapitlen, men som är viktigt för Maria (exempelvis antecknar hon vad vännerna har på sig).

Boken inleds med en prolog skriven med du-tilltal, där jag:et är Maria och du:et som hon tilltalar är läsaren eller berättaren (beroende på vad man själv uppfattar det som). Prologen är konstruerad som en filmsekvens, en kamera som svävar över staden och skolan och zoomar in tills Maria och hennes vänner är i fokus. Detta grepp återkommer i ett laddat ögonblick i bokens senare del, då för att belysa Marias upprördhet och att hon för en kort stund ser vad som händer utifrån sig själv.

4.1.2. Tiden

Dels har jag jobbat med tid för att strukturera handlingen – berättelsen framställs kronologiskt med spänning som stegras mot slutet (tidsbrist är inblandat i de sista kapitlen, i sann dramaturgisk anda). Dels är hela texten märkt av samtiden. Varumärken och namn på tidskrifter, bloggar och restauranger förekommer. Urvalet av vad karaktärerna pratar om och lägger märke till styrs av vad karaktärerna är intresserade av och vad de identifierar sig med. Deras 2012 är inte samma som någon annans 2012. (Inte för att det är exakt detta år, men ungefär. Jag skrev all text under 2011 och första halvan av 2012 och använde mig av 2012 års kalender för att känna att jag ”låg före tiden”).

Mitt strösslande med tidsmarkörer gör att texten kommer att åldras fort, något som Morley tar upp (Morley 2007:29). För mig vägs den nackdelen upp av att jag tycker att dessa detaljer är viktiga för berättelsens totala intryck. Tjejernas liv av ytlighet och överflöd speglas i referenser till Marie Antoinette och lyx när det gäller kläder och matintag. De skapar sina identiteter genom att omge sig med rätt saker och att säga att man gillar ett särskilt café eller en viss film är ett sätt att positionera sig gentemot omgivningen.

4.1.3. Platsen

Jag ville skildra Malmö som stad och denna stads olika sidor, mörka som ljusa. Men jag fastnade i miljön de här tjejerna befinner sig i. De går i skolan, shoppar längs gågatan, fikar på café, umgås hemma hos varandra, festar på ett antal utvalda klubbar. Rör sig runt, runt i samma cirklar. Vad som pågår utanför dessa ser de inte. Inte ens tristessen de stundvis känner kastar ut dem i nya banor. Deras Malmö är en stad i staden. Så på ett sätt har jag misslyckats med detta mål, men jag tänker att det får gå.

4.1.4. Handlingen

4.1.4.1. Vad jag ville göra

När jag började skriva hade jag en tanke om att det skulle bli en bok med tyngd. Brännande. Kanske till och med politisk. När jag läser vad jag har skrivit hittills ser jag bara skuggor av vad jag önskade mig i min text. Rösterna som kommer fram på sidorna är lättsam och studsig, självupptagen och naiv. Den är typ (tänker jag elakt för mig själv) chic-lit för tonåringar. Jag som vill skriva något som är mycket mer än så.

Kanske kommer det med åldern. Alltså, tyngden. När jag blivit äldre och klokare kommer jag att kunna skriva innerliga, insiktsfulla böcker om vad det är att vara tonåring, som berör läsare på djupet och lämnar outplånliga intryck. Jag kanske måste acceptera att denna bok är vad den är. Låta den vara en *bagatelle*. För ibland tänker jag att det är det den är.

4.1.4.2. Det är inte kärlekshistorien med en pojke som är huvudsaken

Det finns ett tomrum på marknaden när det gäller att skildra unga tjejers personliga utveckling. Jag ville skriva en berättelse om en tjej som blir *bättre* på något. Inte en kärlekshistoria. Inte heller, främst, en historia om vänskap mellan tjejer (även om detta blev en stor del av min bok). Vad jag ville var att skriva en historia om en tjej som börjar på en viss plats (själsligt, fysiskt) med outvecklade talanger och som under bokens gång lär sig att hantera dessa och därmed växer i omgivningens och – framför allt – sina egna ögon. Kärlekshistorien med Erik konstruerade jag för att den kunde sätta henne i rullning.

4.1.5. Vems verklighet?

Bokens handling är fullständigt fiktiv, då min gymnasietid var som de är mest (händelsefattig och fylld av tråkiga pojkar, håltimmar och läxor). Vissa av karaktärerna har fått låna drag från flera olika personer ur verkligheten. Huvudkaraktärerna har fått låna utseenden från bloggare och konstböcker, för att jag ska ha något att se för min inre syn. Skolan är fiktiv, men ligger i Limhamn där Linnéskolan (en högstadieskola) ligger i verkligheten. När jag skriver ser jag min forna gymnasieskolas interiörer framför mig, fast jag har anpassat dem för att passa min berättelse.

4.2. Komposition

Kompositionen är kronologisk med dagboksinslägg invävda mellan kapitlen. Jag skrev alla ”riktiga” kapitel först och skrev sedan till alla dagbokinlägg i ett svep senare under

skrivprocessen, efter förslag vid ett responstillfälle. Först var jag tveksam till dagboksinslagen, men jag upptäckte att jag verkligen tyckte om att skriva med Marias o censurerade röst, och jag hoppas att det gör läsningen mer varierad samt ger en djupare inblick i Marias psyke.

Jag har jobbat mycket med kapitelrubrikerna. Jag vill att de ska sticka ut och vara lite roligare än de skulle kunna vara. De ska avslöja en del om vad som händer i kapitlet utan att röja för mycket. Några exempel är:

Ett vågat förslag (i vilket Zainab frågar om Maria vill sy åt spexet och hon säger nej)

Hjärtslag (i vilket Maria pratar med Erik)

Det här med att tuga ... är SÅ INTE guld (i vilket Maria ljuger för Erik att hon är med i spexet)

Under nattens mörka kappa (i vilket de går ut på klubb)

Himmelriket är hundra rader tyg (i vilket Maria åker till en tygaffär med Andrea och Jasmin)

4.3. Framställningsform

4.3.1. Tempus

Jag funderade mycket på vilket tempus jag skulle skriva i innan jag började på manuset. Jag trodde (och tror) inte att valet mellan presens och preteritum skulle göra så stor skillnad, men jag valde presens och det av två skäl. Dels ger det en mer akut och närvarande känsla, och intrycket av ett högre tempo (vilket jag ville uppnå med tanke på genre och målgrupp ... även om ungdomar förstås kan läsa långsamma böcker också). Dels för att jag visste att jag ville skriva i tredje person, och jag kände så här: det som kommer mest naturligt för mig är att skriva antingen i första person presens, eller i tredje person preteritum. Ska jag vara ärlig ville jag göra det svårare för mig själv och valde att skriva i tredje person presens. Jag är nöjd med båda valen, även om jag tror att beslutet att skriva i tredje person har haft störst betydelse för att texten ska funka och att valet av tempus egentligen skulle kunna kvitta.

4.3.2. Perspektivets fördelar

Ett starkt bidragande skäl till varför jag valde att berätta historien ur tredjepersonsperspektiv var att det gav mig större möjligheter att skildra bikaraktärerna mångdimensionellt än om de enbart hade framställts för läsaren genom Marias blick. Dessutom är jag intresserad av att undersöka hur yta och det inre samspelar och motsätter sig varandra. Är de som man tycker är perfekta och coola verkligen det? Hur *känner* de sig? Det handlar om vems ögon som betraktar, tror jag. Därmed är Maria inte samma person när hon betraktar sig själv, när hennes vänner betraktar henne, när elever i spexet betraktar henne och när någon som inte känner henne betraktar henne från andra sidan matsalen. Detta har jag försökt få fram i texten. Jag tror att det är lättare att visa på detta med tredjepersonsperspektiv än med förstapersonsperspektiv.

4.3.3. Dialogen

Dialogen ska vara lyhörd och ibland avslöja vad karaktärerna känner men inte säger. Det är i alla fall min avsikt med den. Att skriva dialog tycker jag är som att kasta sig ut från en högt belägen utsiktspunkt utan fallskärm. Det kräver en viss ansats. Jag slår an en ton och försöker träffa rätt röst. Varje gång en läsare säger att dialogen fungerar och känns trovärdig blir jag lycklig och förundrad, för det är den som är svårast att skriva. Den måste bli på pricken rätt. Särskilt med tanke på genren jag skriver i. Dialog som skaver och sitter fel (tänk: kläder som har dålig passform) förstör så otroligt mycket. Tonåringar accepterar det inte. Inte jag heller, när jag läser ungdomsböcker.

Jag har upptäckt att jag gillar att låta karaktärerna göra något medan de pratar, som jag kan beskriva i anföringssatsen. Samt att om jag kan ta bort information om vem som pratar utan att göra det otydligt, så gör jag det. Men eftersom jag ofta har flera karaktärer som samtalar i varje scen måste jag behålla ganska mycket sådana upplysningar för att göra texten läsbar. Det här med att jag låter karaktärerna göra saker medan de pratar är förmodligen ett sätt för mig att göra det mer varierat, och roligare för läsaren.

De fyra tjejerna pratar på liknande vis. Man gör ju ofta det, om man ingår i en grupp. De använder sig av försvenskade engelska ord (obsessat), förstärkningsord (sjukt), småord (ju, så, typ) och affektionsuttryck (darl, raring, babes). Samtidigt har det varit ett problem för mig att karaktärerna har låtit väl lika och varit svåra att skilja åt. Jag har jobbat med att ge dem vissa ord som de är ensamma om att säga, främst när det gäller kraftuttryck (himmel, gud, jävlar, shit) för att göra deras personligheter tydligare.

Jag markerar dialogen med citattecken. Jag tycker att det är ett tydligt sätt att visa vad som är dialog och vad som inte är det. Jag vill att läsaren ska kunna tillgodogöra sig texten i ett visst tempo. Läs dialogen och *uppleva den*, inte behöva stanna upp och fundera på om det är dialog eller inte.

4.4. Språk och stil

4.4.1. Vad jag ville uppnå

Boken ska gå lätt och snabbt att läsa. Man ska inte bli nedstämd när man läser den. Den ska vara fängslande och man ska hungra efter att läsa sig genom sidorna. Språket ska vara tonsäkert och precist, ungdomligt och till en viss grad kännas nytt. Jag gillar själv när jag läser en bok där det sprakar om språket. Där författaren har lyckats uttrycka något på ett sätt som jag inte förut sett i skrift, men som jag känner är smart, rätt och intressant och *precis så här tänker man*.

4.4.2. Vad det blev

De som har läst boken säger att språket är ungdomligt och träffsäkert. Jag vet inte. När jag planerade handlingen tänkte jag på genre och målgrupp, men när jag väl skrev, ja, då skrev jag. Så det är möjligt att Maria och hennes vänner pratar som ungdomar gjorde för fem, sex år sedan. Men det är också ganska troligt att min inre röst har stannat på runt sexton år och att det är därför det fungerar. Plus att jag läser många bloggar som skrivs av kvinnor i åldrarna tretton till trettio. Detta hjälper nog också mig att hålla min inre (romantiska, pretentiösa) tonårings röst aktuell.

5. Vidare då?

Jag behöver bearbeta manuset mer språkligt. Ett problem är att jag är ganska trött på manuset och vill börja skriva på något nytt. Jag måste orka hålla ut och göra det sista arbetet som gör att manuset blir tillräckligt bra för att vara publiceringsbart.

6. Respons, handledning och textsamtal – hur har de påverkat?

Handledningen har hjälpt mig att se mitt manus lite från sidan. Samma text, men jag har upptäckt saker i den som jag inte sett eller reflekterat över under skrivandet. Det jag från början trodde var det viktigaste med manuset var inte alltid det som framgick tydligast (och kanske inte heller det som skulle göra det). Dessutom har det varit svårt att på egen hand avgöra när handlingen håller och när de olika trådarna som berättelsen är uppbyggd av framkommer tillräckligt tydligt och på ett tillfredställande sätt.

Jag har gått till textsamtalen med en känsla av att det är lite onödigt att lämna in text, ”*vad kan man säga om bara tio sidor, jag behöver ju hjälp med allt*”. Men de två gånger jag har lämnat text har jag kommit därifrån med nya tankar och känt att mötet varit värdefullt. Jag lämnade in samma avsnitt båda gångerna (prologen som inleder boken följt av första kapitlet) och därmed kunde jag vid det andra tillfället konstatera att jag under året som gått löst många av de problem som vi diskuterade vid det första tillfället.

Förutom de responstillfällen som skolan erbjudit har jag på egen hand sett till att få respons på manuset i sin helhet av människor i min omgivning. Det har varit otroligt givande, för det är trots allt helheten som har varit viktigast för mig att få respons på (eftersom jag skrev mig igenom historien från början till slut relativt fort och ville veta om handlingen fungerade). De som själva sysslar eller har sysslat med skrivande gav bäst respons.

I huvudsak har responsen hjälpt mig att se vad som behöver utvecklas mer sett till handling, karaktärer och tema. Jag vill så här i efterhand tro att all respons jag fått har varit värdefull och att jag använt mig av denna, men jag inser att jag kanske bara minns det som har slagit an något hos mig. Jag tror att jag har haft lätt att strunta i sådan respons som inte har känts relevant. En grej som jag har insett på Författarskolan är att mycket av den respons man får (framför allt när den handlar om sådant som kan förbättras) är sådant som man redan, på någon undermedveten nivå, vet om. När denna känsla infinner sig upplever jag att läsaren har förstått texten och att jag måste ta till vara på responsen.

7. Avslutning

Då boken rent handlingsmässigt är färdigskrivna återstår det nu för mig att utveckla stil och språk i texten ytterligare.

Litteratur

Morley, David, 2007: *The Cambridge Introduction to Creative Writing*. Cambridge: Cambridge University Press.